

IT'S PUBLIC VERKIEZINGSSPECIAL 2021

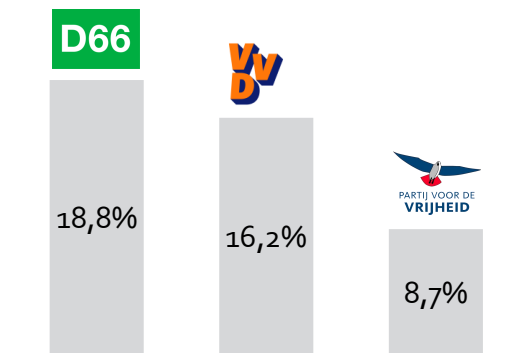
De belangrijkste gemeentelijke
ontwikkelingen in
Tweede Kamerverkiezingen 2021

Publicatie 19 maart 2021

Top 3 partijen per gemeentetype

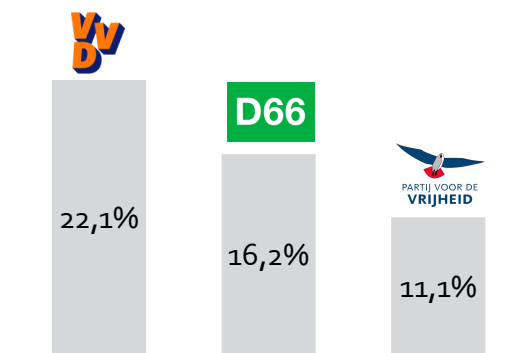
Grote steden

(n = 6)

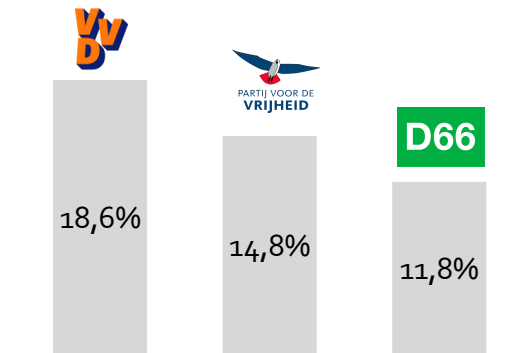
Middelgrote steden

(n = 44)

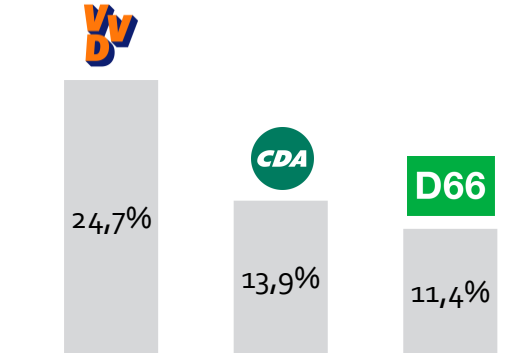
Krimpende plattelandsteden

(n = 27)

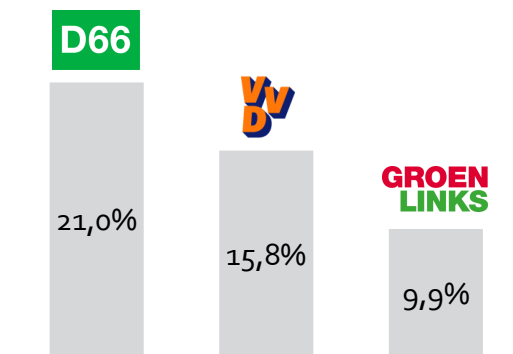
Plattelandsgemeenten

(n = 113)

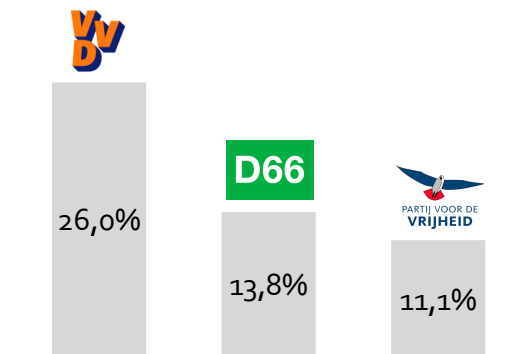
Studentensteden

(n = 11)

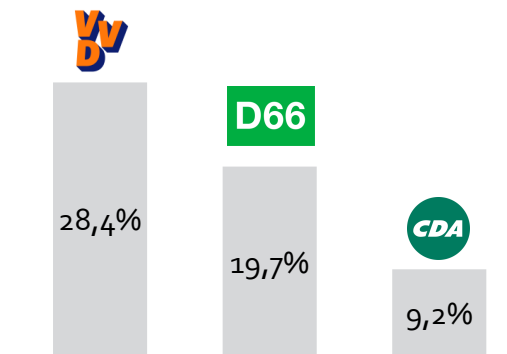
Middelgrote provinciesteden

(n = 72)

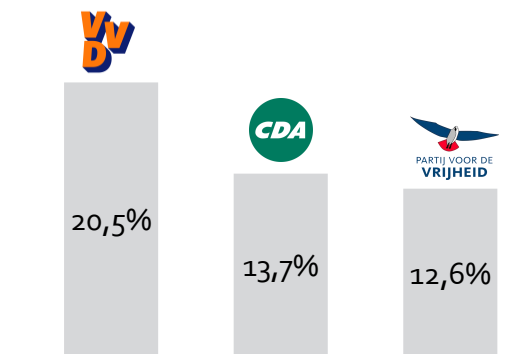
Rijke gemeenten

(n = 21)

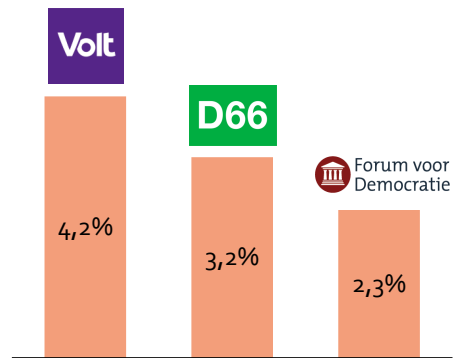
Krimpende plattelandsgemeenten

(n = 58)

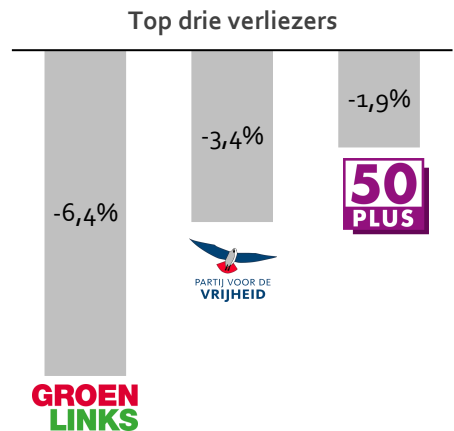

Top 3 stijgende en dalende partijen per gemeentetype (1/2)

Grote steden
(n = 6)

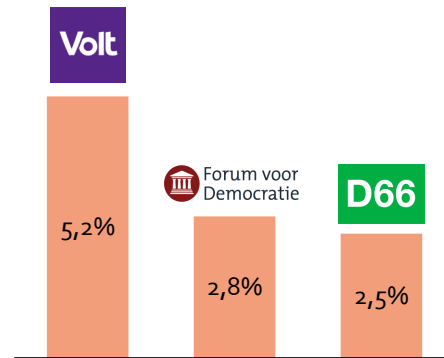

Top drie winnaars

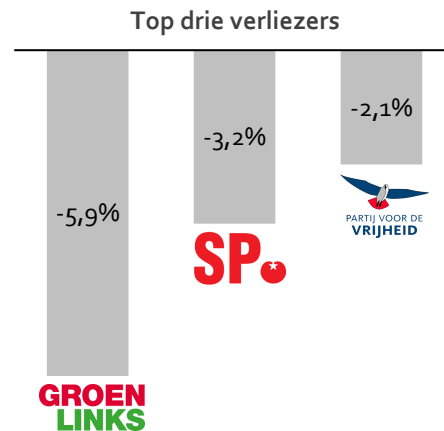

Top drie verliezers

Studentensteden
(n = 11)

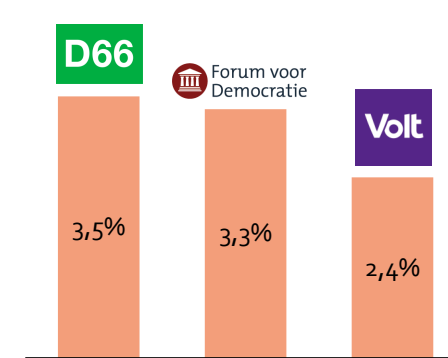

Top drie winnaars

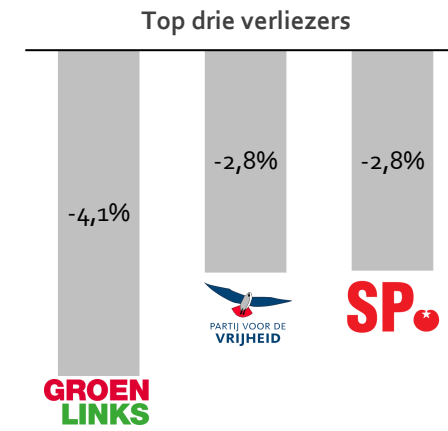

Top drie verliezers

Middelgrote steden
(n = 44)

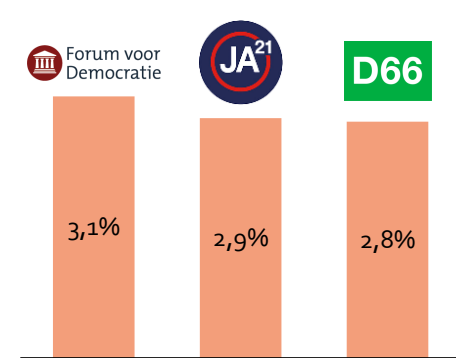

Top drie winnaars

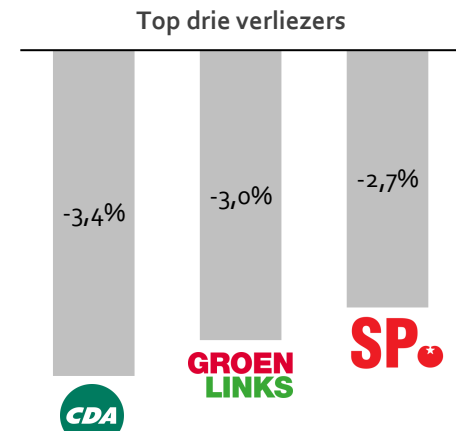

Top drie verliezers

Middelgrote provinciesteden
(n = 72)

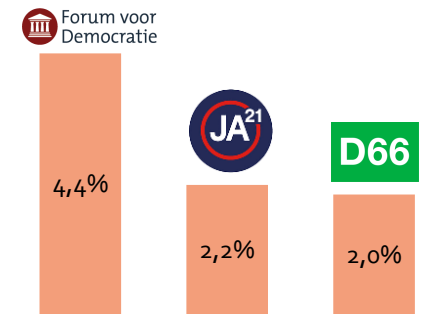
Top drie winnaars

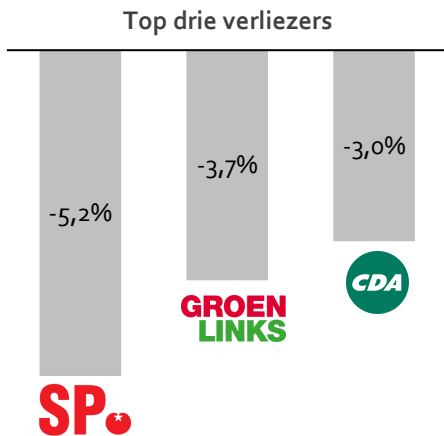
Top drie verliezers

Top 3 stijgende en dalende partijen per gemeentetype (2/2)

Krimpende plattelandsteden
(n = 27)

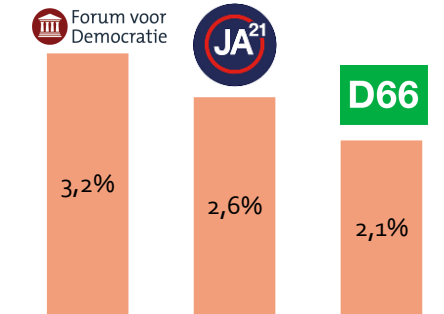

Top drie winnaars

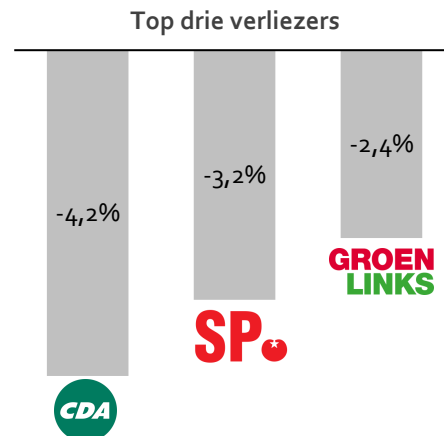

Top drie verliezers

Plattelandsgemeenten
(n = 113)

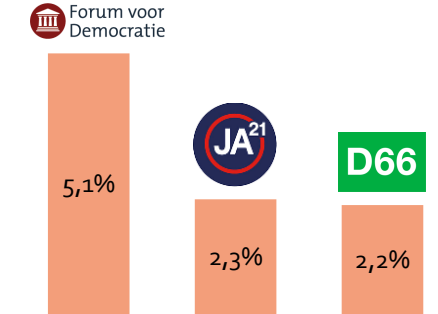

Top drie winnaars

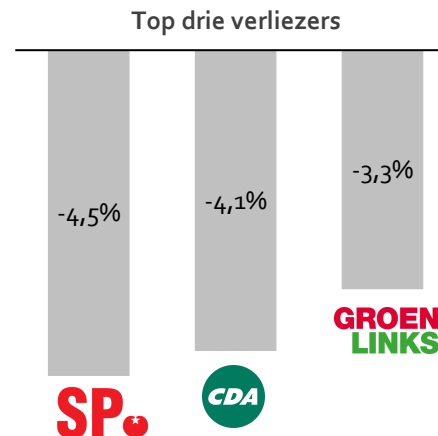

Top drie verliezers

Krimpende plattelandsgemeenten (n = 58)

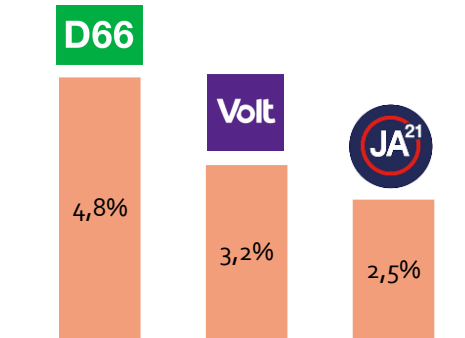

Top drie winnaars

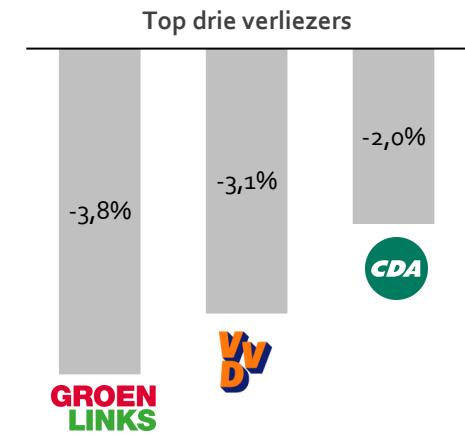

Top drie verliezers

Rijke gemeenten
(n = 21)

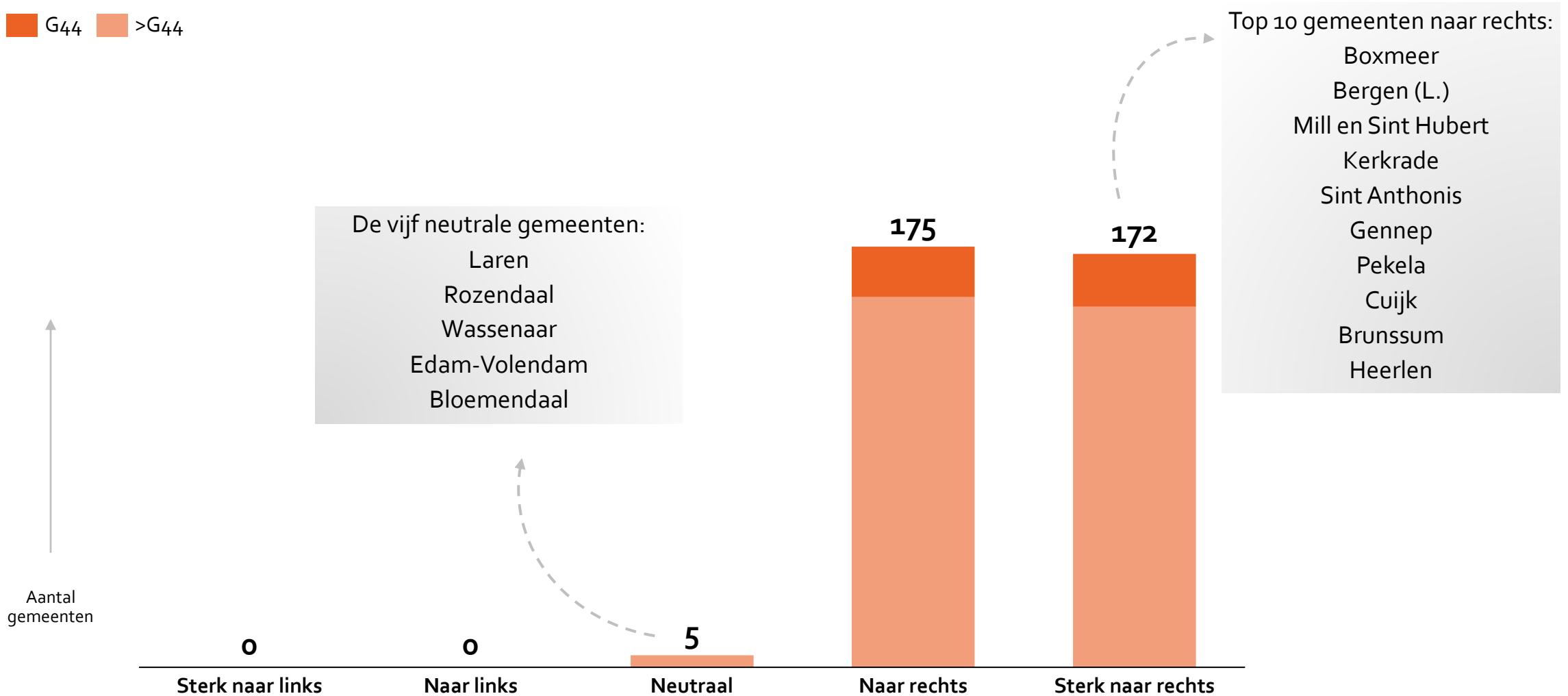
Top drie winnaars

Top drie verliezers

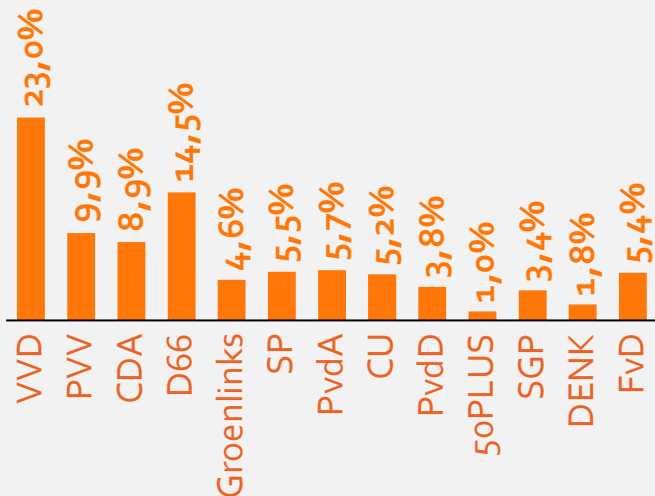
Alle Nederlandse gemeenten schuiven naar rechts

■ G44 ■ >G44

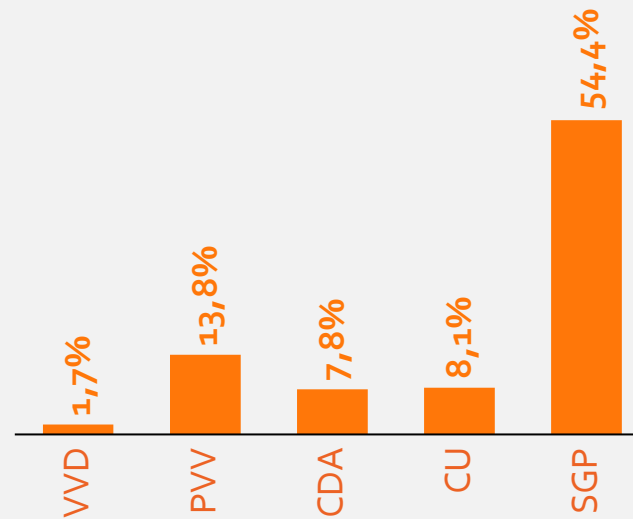

Opvallende gemeenten

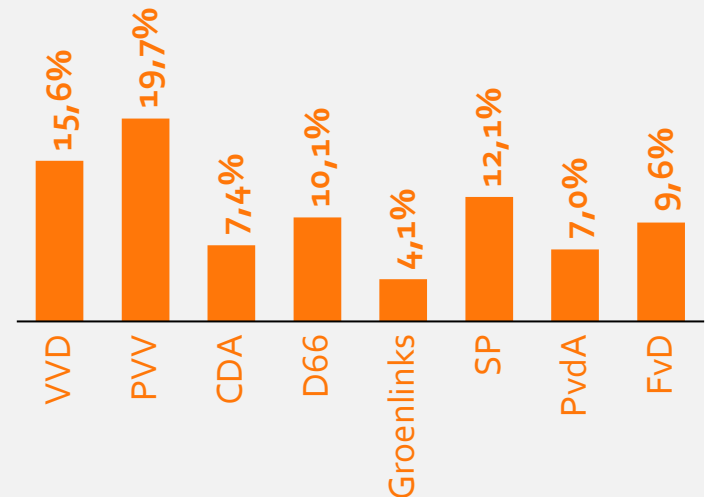
Meest representatieve gemeente

Meest eensgezinde gemeente

Meest verdeelde gemeente

1. Hierbij kijkt de uitslag het minste af van de landelijke uitslag

Lokale winnaars en verliezers (1/2)

Grootste stijging

Reusel-De Mierden (32%; +7%pt)

Urk (14%; +3%pt)

TK-kandidaat Hendrik Wakker woont hier

Schagen (14%; +2%pt)

TK-kandidaat Jelle Beemsterboer woont hier

D66

Schiermonnikoog (19%; +6%pt)

Weert(6%; +0,2%pt)

Oostzaan(7%; +0,3%pt)

Stein (9%; +5%pt)

Grootste daling

Bloemendaal (32%; -8%pt)

Rucphen (31%; -8%pt)

Ommen (21%; -11%pt)

Wageningen (26%; -0,5%pt)

Voormalig lijsttrekker Alexander Pechtold woont hier

Amsterdam (10%; -9%pt)

Boxmeer (11%; -17%pt)

Voormalig lijsttrekker Emile Roemer woont hier

Beemster (4%; -2%pt)

Lokale winnaars en verliezers(2/2)

Grootste stijging

Heerde (15%; +2%pt)

Utrechste Heuvelrug (6%; +2%pt)

Geen gemeente met stijging

Reimerswaal (35%; +1%pt)

Den Haag (8%; +2%pt)

Brunssum (10%; +8%pt)

Grootste daling

Urk (8%; -4%pt)
TK-kandidaat Johanna Koffeman woont hier

Oudewater (2%; -0,4%pt)

Roerdalen (1%; -4%pt)

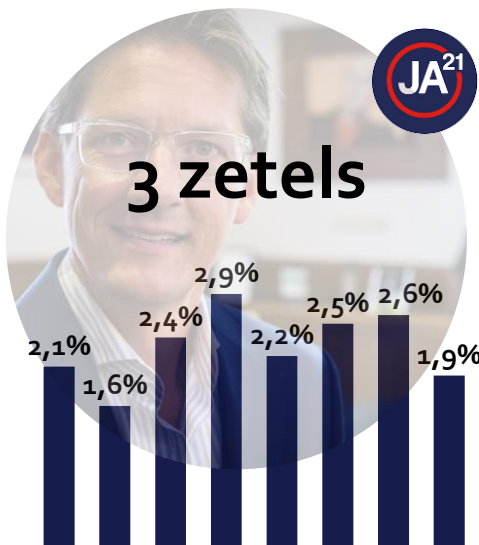
Urk (54%; -2%pt)
TK-kandidaat Nathanaël Middelkoop woont hier

Roermond (3%; -1%pt)

Geen dalers

Nieuwkomers

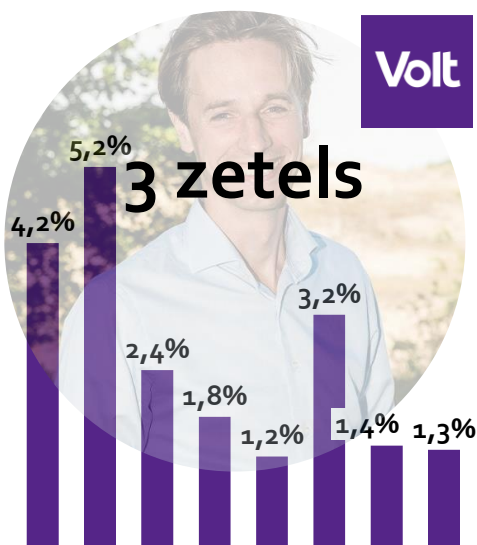

Sted. agglomeraties
Studentensteden
Middelgroot sted. allure
Middelgroot land. allure
Krimp. plattenlandsst.
Gem. met welgestelden
Gewone plattenlandsgem.
Krimp. plattenlandsgem.

Edam-Volendam 7%

Albrandswaard 6%

Brielle 5%

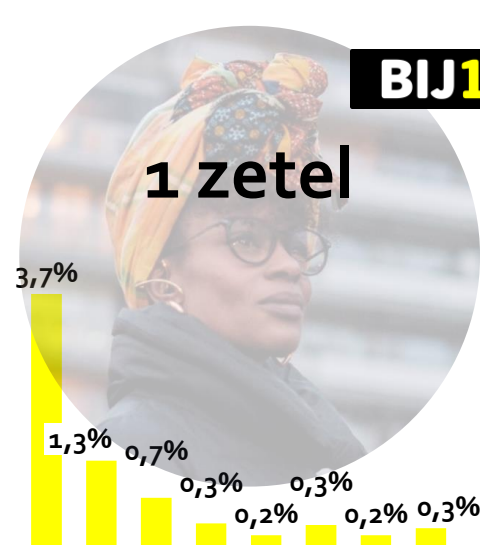

Sted. agglomeraties
Studentensteden
Middelgroot sted. allure
Middelgroot land. allure
Krimp. plattenlandsst.
Gem. met welgestelden
Gewone plattenlandsgem.
Krimp. plattenlandsgem.

Wageningen 8%

Delft 8%

Utrecht 7%

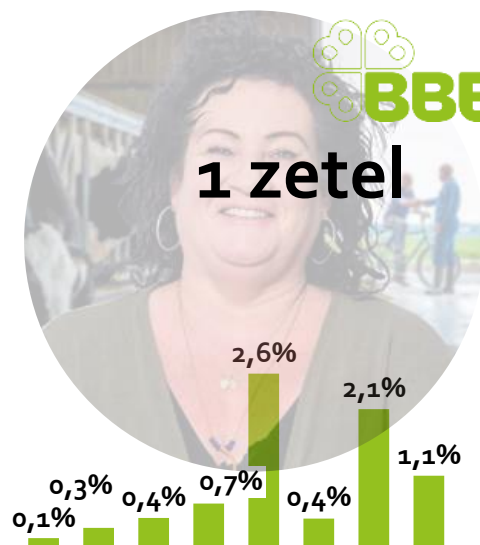

Sted. agglomeraties
Studentensteden
Middelgroot sted. allure
Middelgroot land. allure
Krimp. plattenlandsst.
Gem. met welgestelden
Gewone plattenlandsgem.
Krimp. plattenlandsgem.

Amsterdam 6%

Diemen 4%

Almere 3%

Sted. agglomeraties
Studentensteden
Middelgroot sted. allure
Middelgroot land. allure
Krimp. plattenlandsst.
Gem. met welgestelden
Gewone plattenlandsgem.
Krimp. plattenlandsgem.

Berkelland 8%

Oost Gelre 7%

Raalte 7%

Top drie gemeenten

Inhoud

VERKIEZINGSUITSLAG PER GEMEENTETYPE

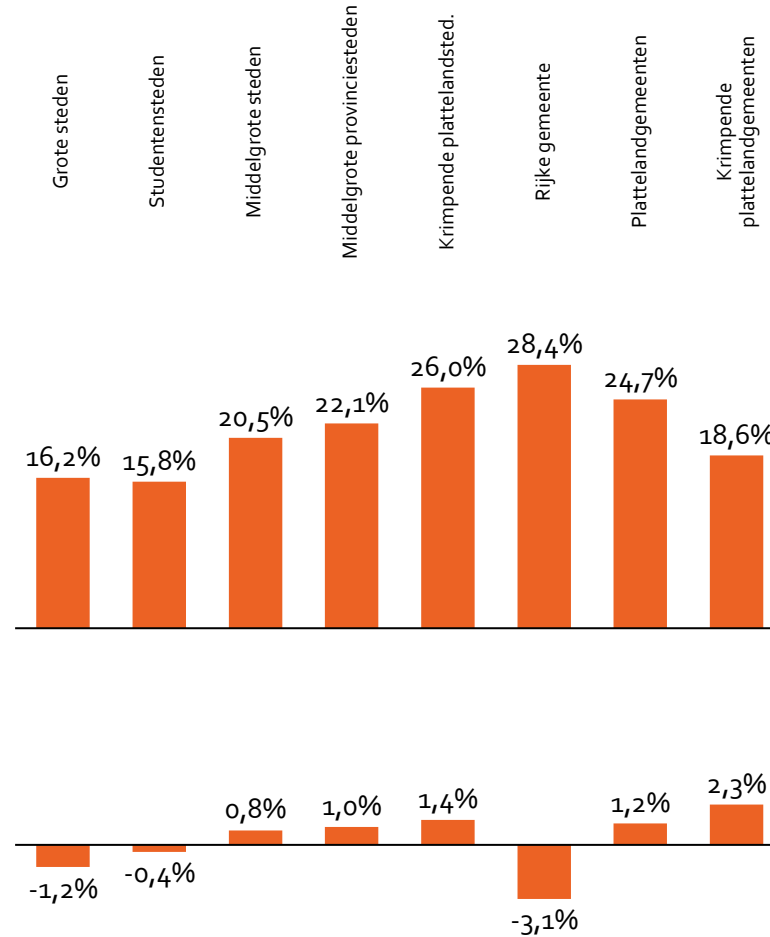
VERKIEZINGSUITSLAG PER PARTIJ

BIJLAGEN

Landelijke aandeel
22%

Ontwikkeling landelijk
+1%

Opvallende stijgers

Reusel-De Mierden	7%
Mill en Sint Hubert	6%
Landerd	6%
Oss	4%
Meierijstad	4%
Emmen	3%

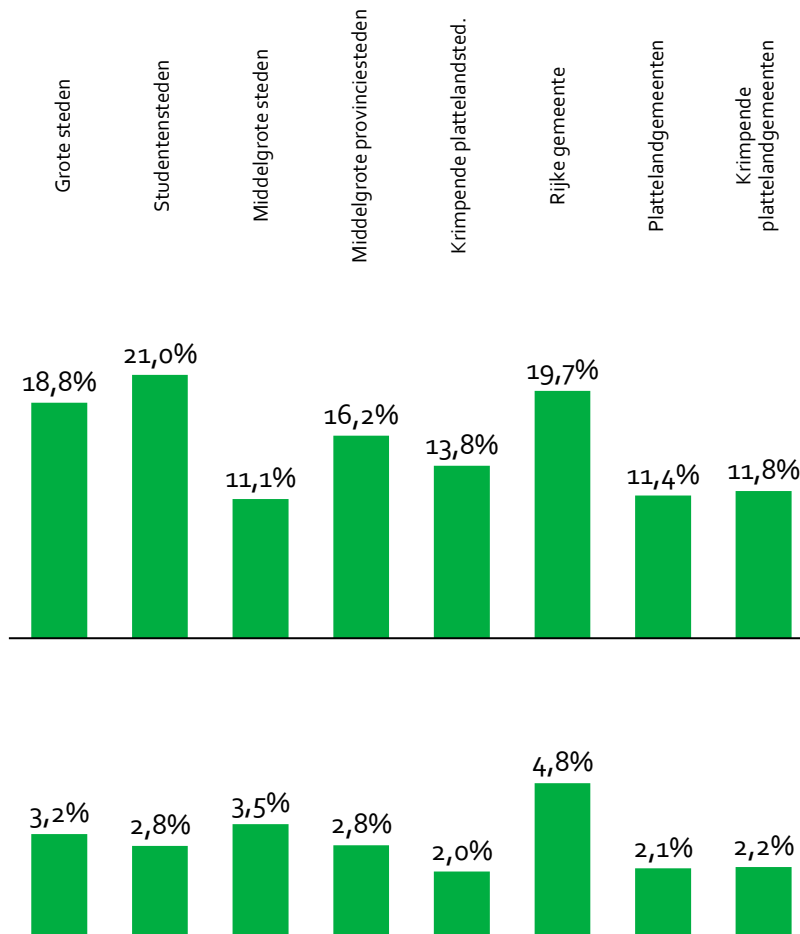
Opvallende dalers

Bloemendaal	-8%
Laren	-7%
Gooise Meren	-6%
Amsterdam	-3%
Amstelveen	-2%
Utrecht	-2%

D66

Landelijke aandeel
15%

Ontwikkeling landelijk
+3%

Opvallende stijgers

Schiermonnikoog	6%
Heemstede	6%
Bloemendaal	6%
Breda	5%
Haarlem	5%
Amersfoort	5%

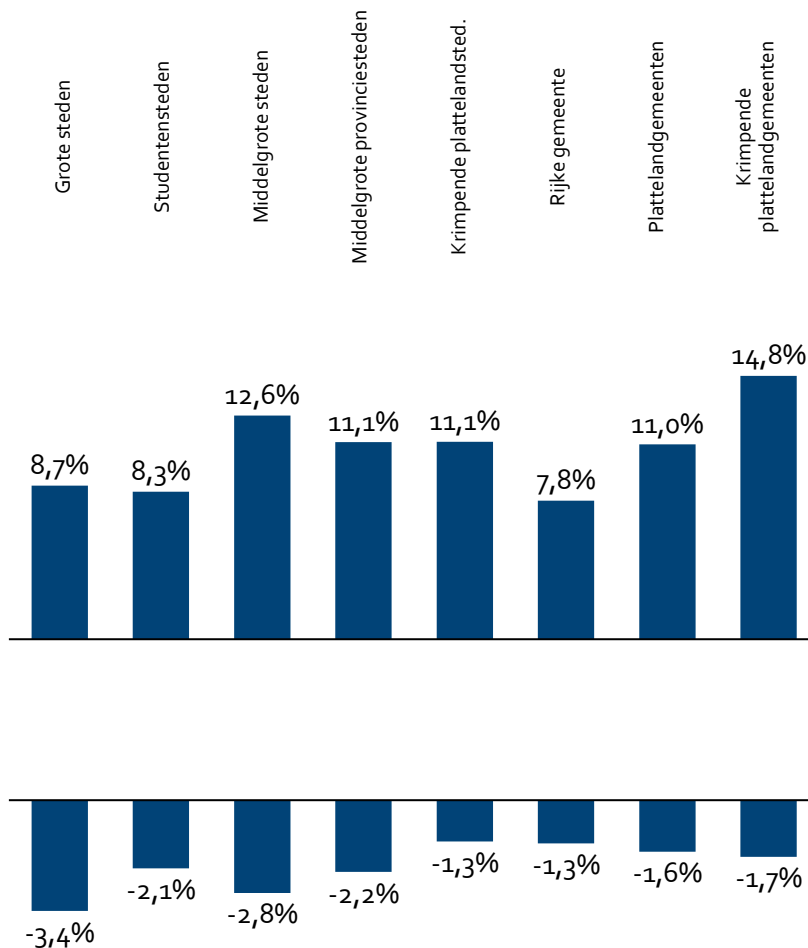
Opvallende dalers

Wageningen	-1%
Dinkelland	-0,4%
Tubbergen	-0,3%

Landelijke aandeel
11%

Ontwikkeling landelijk
-2%

Opvallende stijgers

Urk	3%
Edam-Volendam	3%
De Wolden	3%
Bunschoten	1%
Hoogeveen	1%

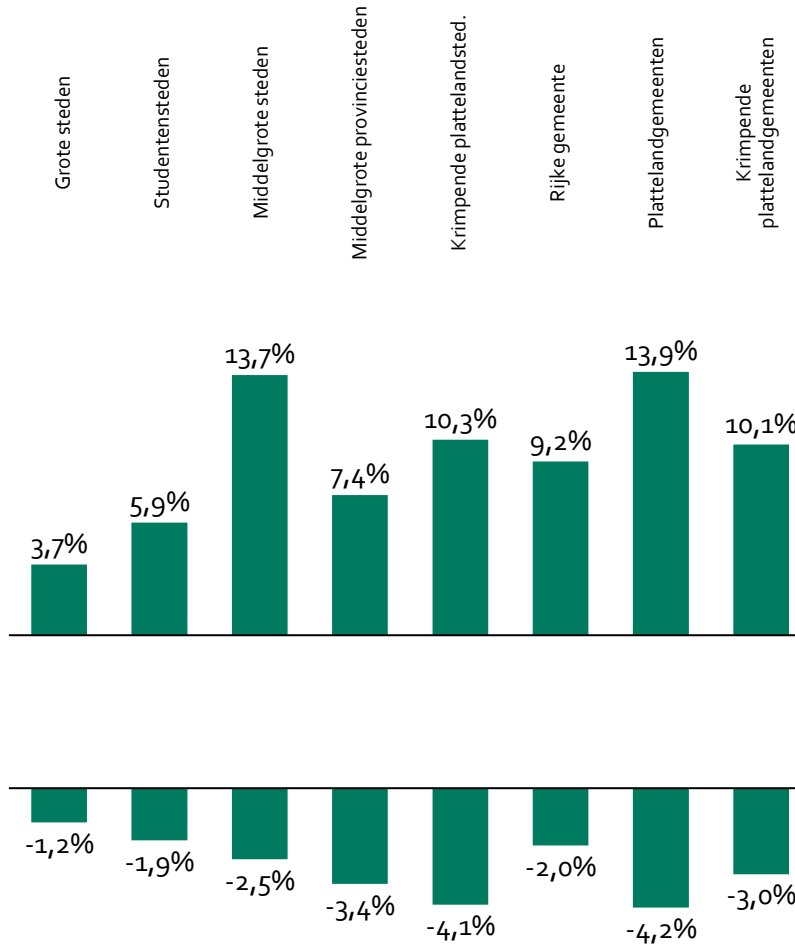
Opvallende dalers

Rucphen	-8%
Nissewaard	-6%
Schiedam	-6%
Nissewaard	-6%
Rotterdam	-5%
Dordrecht	-4%

Landelijke aandeel
10%

Ontwikkeling landelijk
-3%

Opvallende stijgers

Schagen 2%

Geen andere stijgers

Opvallende dalers

Ommen -11%

Dalfsen -11%

Raalte -9%

Súdwest-Fryslân -6%

Westland -5%

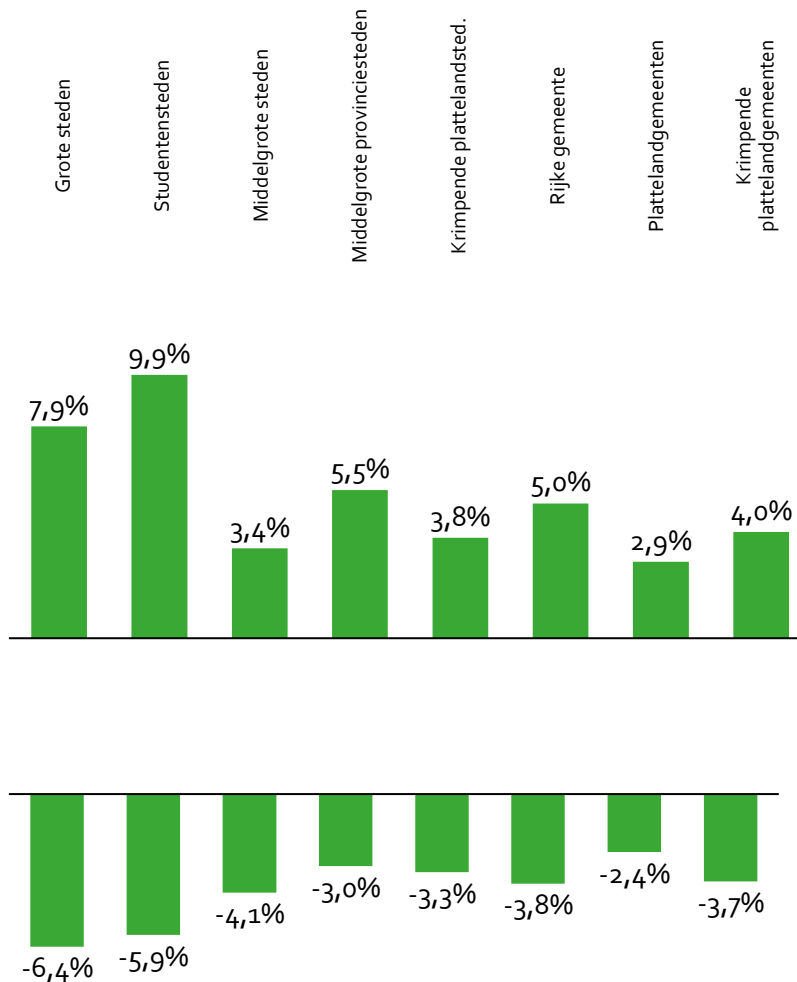
Meerijstad -5%

Landelijke aandeel

5%

Ontwikkeling landelijk

-4%

Opvallende stijgers

Weert 0,2%
Geen andere stijgers

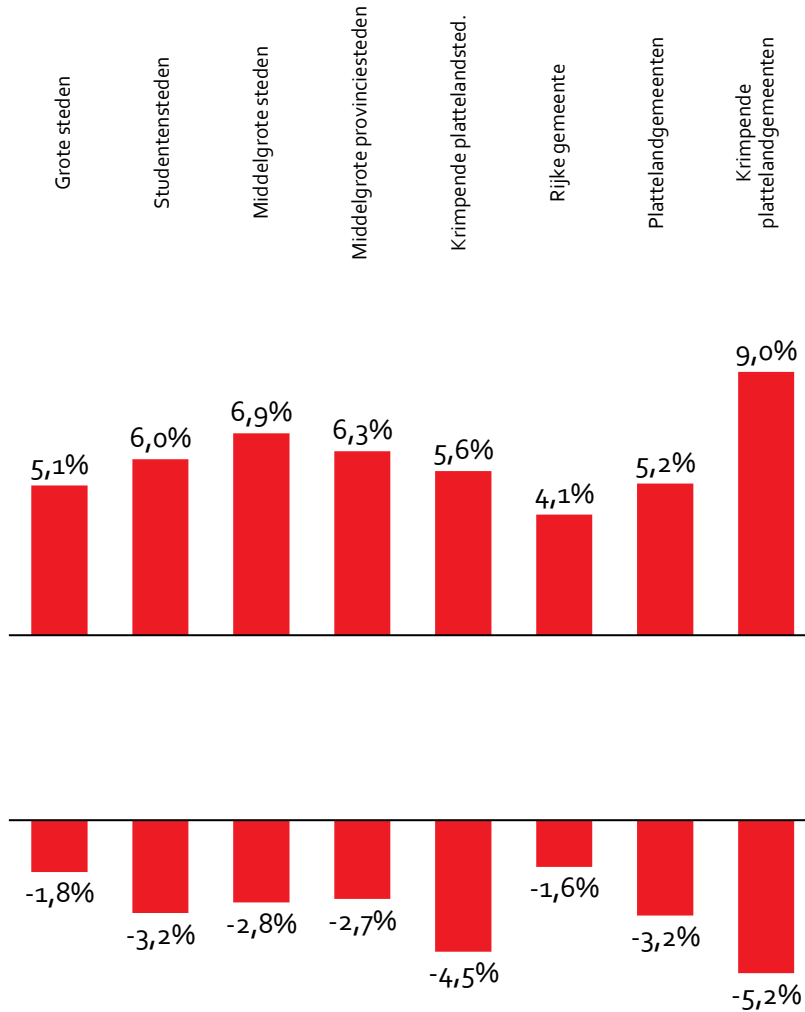
Opvallende dalers

Nijmegen -7%
Haarlem -6%
Schiermonnikoog -6%
Amsterdam -9%
Groningen -8%
Utrecht -7%

Landelijke aandeel
6%

Ontwikkeling landelijk
-3%

Opvallende stijgers

Oostzaan	0,3%
Rozendaal	0,2%

Opvallende dalers

Boxmeer	-17%
Sint Anthonis	-12%
Genneep	-12%
Heerlen	-8%
Emmen	-6%
Venlo	-5%

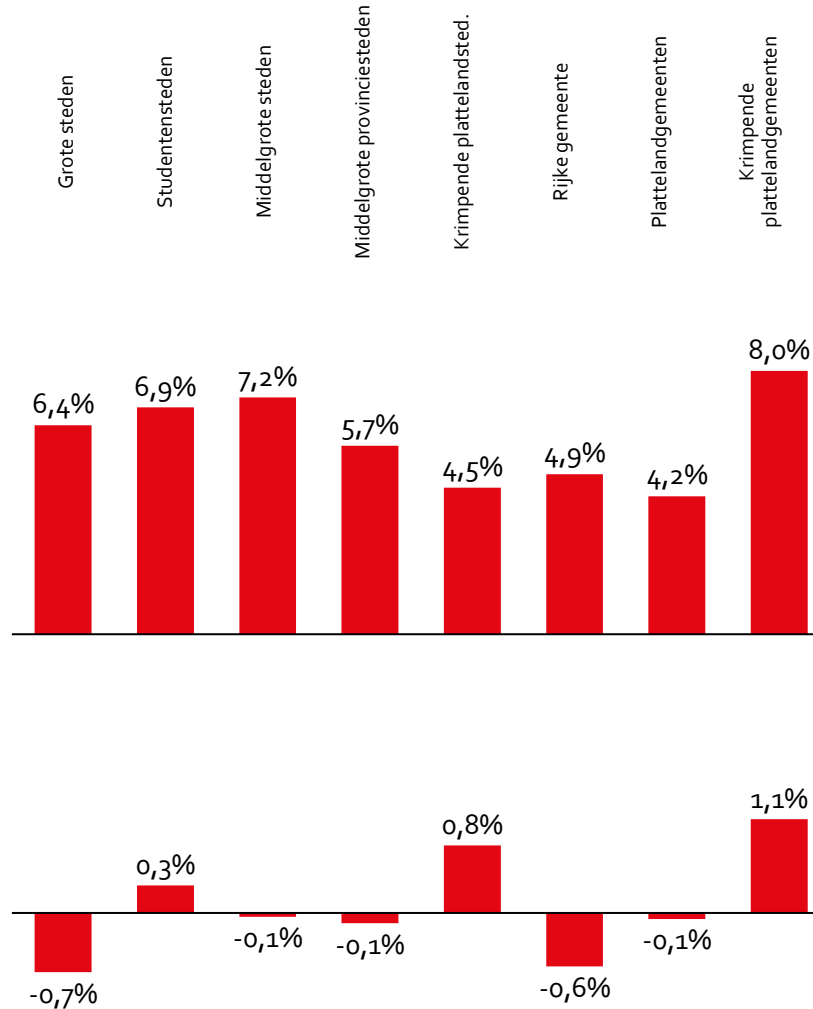

PvdA

Landelijke aandeel
6%

Ontwikkeling landelijk
~0%

Opvallende stijgers

Stein	5%
Meerssen	5%
Maastricht	4%
Simpelveld	4%
Sittard-Geleen	3%
Heerlen	3%

Opvallende dalers

Beemster	-2%
Ameland	-2%
Deventer	-2%
Deventer	-2%
's-Gravenhage	-1%
Haarlem	-1%

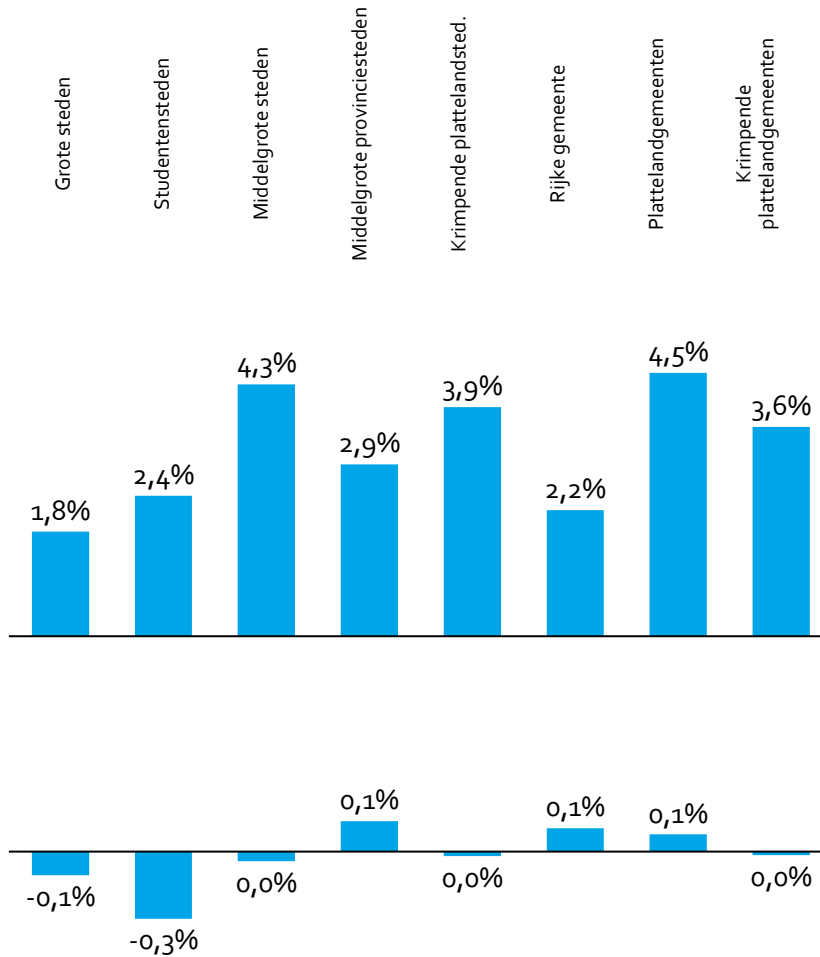
Christen Unie

Landelijke aandeel

3%

Ontwikkeling landelijk

~0%

Opvallende stijgers

Heerde	1,6%
Epe	0,8%
Hatterem	0,8%
Ede	0,5%
Dordrecht	0,5%
Hoeksche Waard	0,4%

Opvallende dalers

Urk	-4%
Bunschoten	-3%
Staphorst	-3%
Zwolle	-1%
Groningen	-1%
Amersfoort	-1%

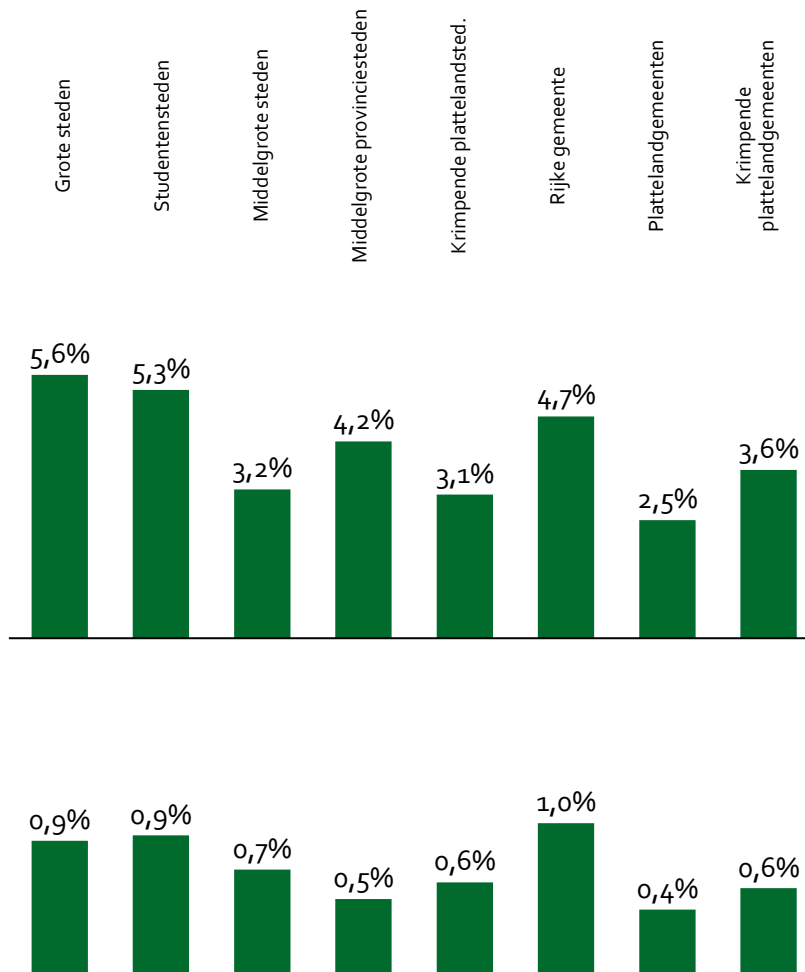
Partij voor
de Dieren

Landelijke aandeel

4%

Ontwikkeling landelijk

+1%

Opvallende stijgers

Utrechtse Heuvelrug	2%
Renkum	2%
Westerveld	2%
Nijmegen	1%
Arnhem	1%
Amsterdam	1%

Opvallende dalers

Oudewater	-0,4%
Renswoude	-0,2%
Reimerswaal	-0,2%

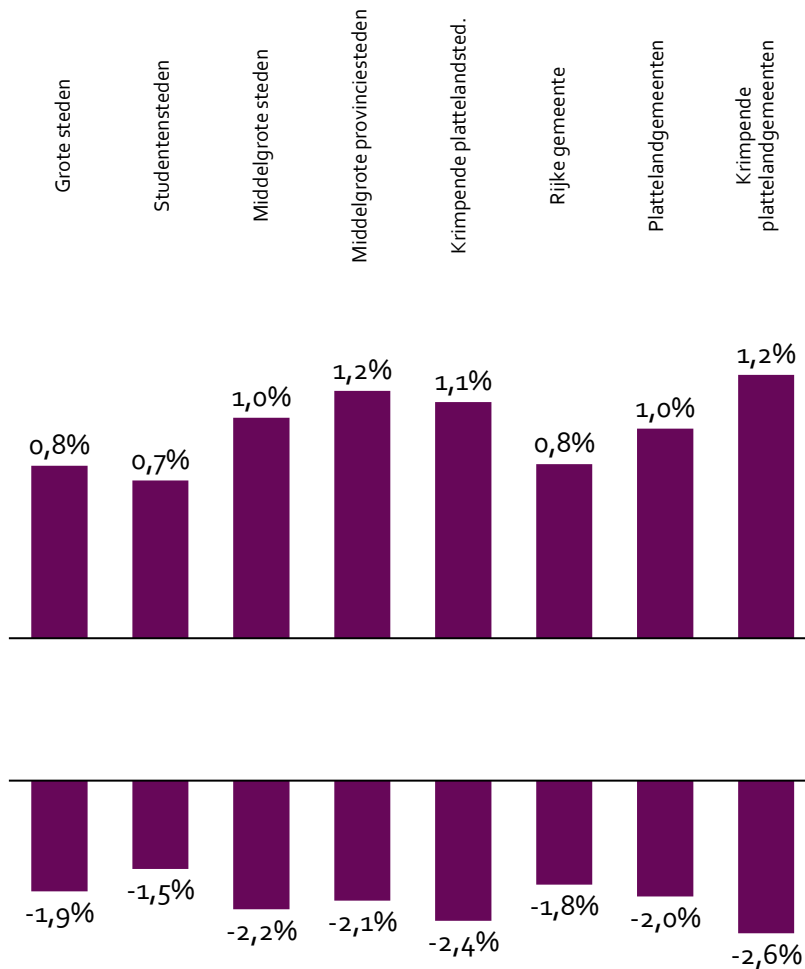
**50
PLUS**

Landelijke aandeel

1%

Ontwikkeling landelijk

-2%

Opvallende stijgers

Geen stijgers

Opvallende dalers

Roerdalen	-4%
Stein	-4%
Gulpen-Wittem	-4%
Nissewaard	-4%
Sittard-Geleen	-3%
Almere	-3%

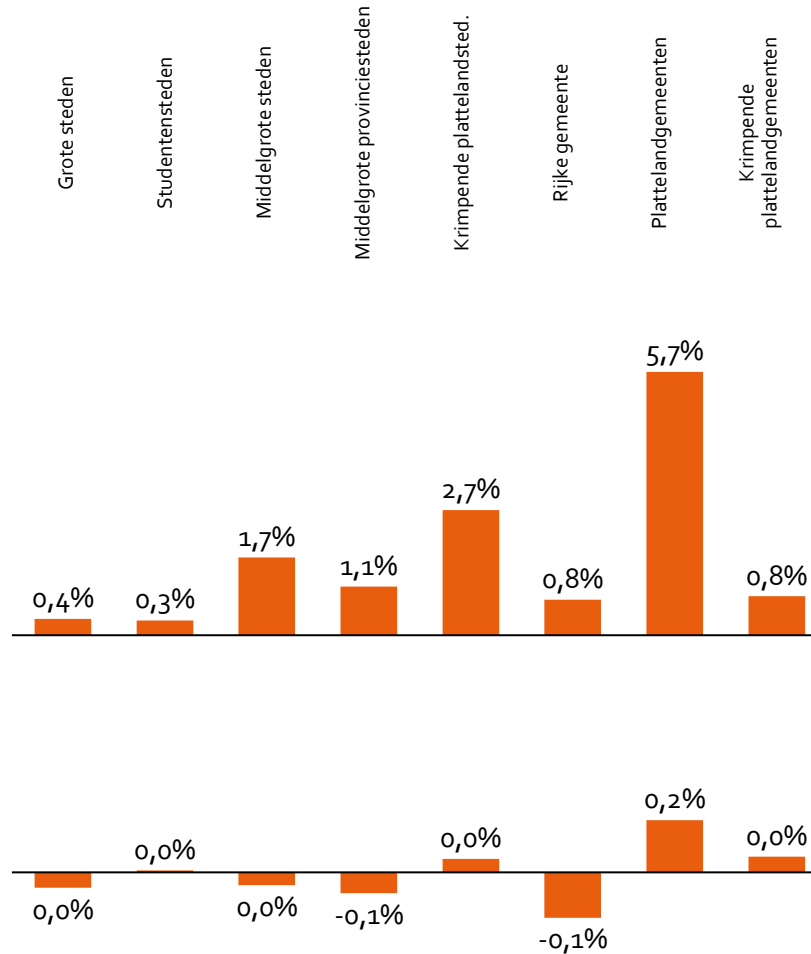
SGP

Landelijke aandeel

2%

Ontwikkeling landelijk

~0%

Opvallende stijgers

Reimerswaal	1%
Neder-Betuwe	1%
Renswoude	1%
Apeldoorn	0,2%
Hoeksche Waard	0,1%
Hengelo	0,1%

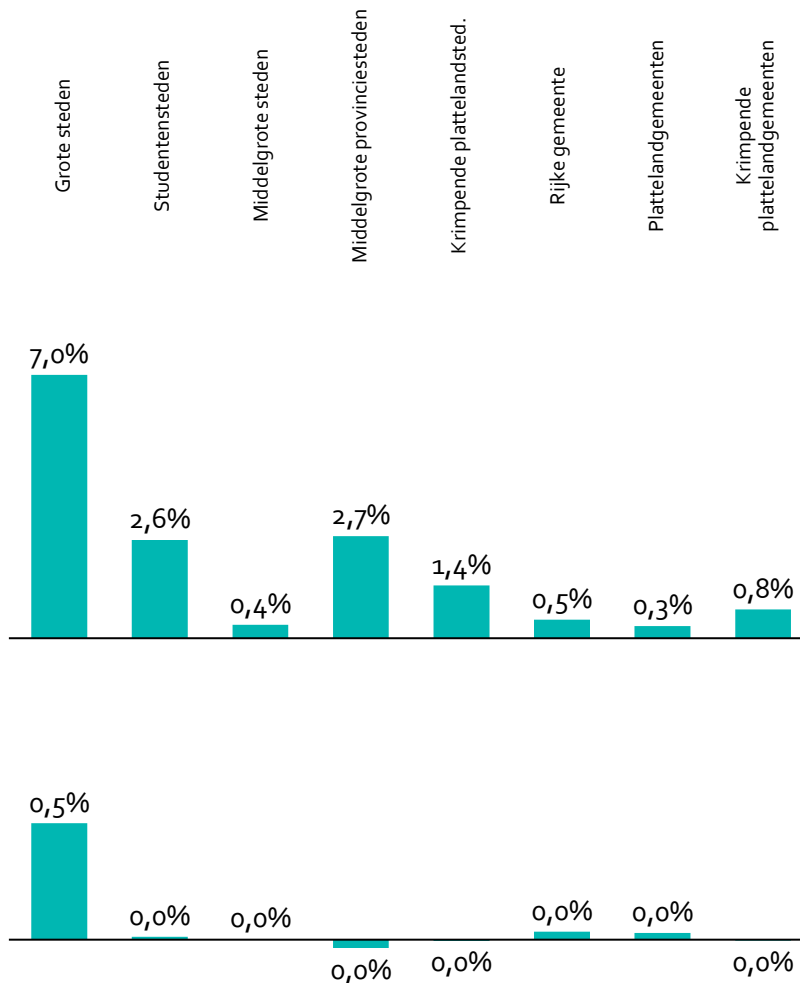
Opvallende dalers

Urk	-1,6%
Goeree-Overflakkee	-1,5%
Vlieland	-1,0%
Alphen aan den Rijn	-0,2%
Ede	-0,2%
Hilversum	-0,2%

DENK

Landelijke aandeel
2%

Ontwikkeling landelijk
~0%

Opvallende stijgers

Boxtel	1%
Rijswijk	1%
Weesp	1%
's-Gravenhage	2%
Almere	1%
Rotterdam	1%

Opvallende dalers

Roermond	-1%
Almelo	-1%
Gilze en Rijen	-1%
Amsterdam	-1%
Oss	-0,4%
Deventer	-0,4%

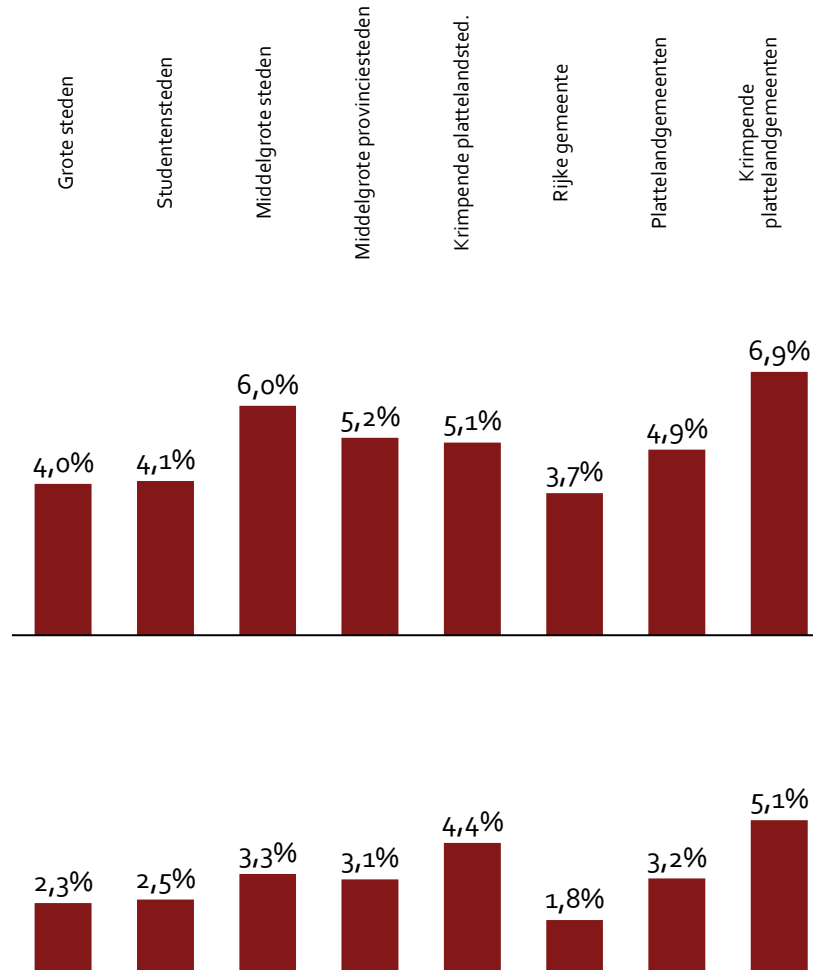

Landelijke aandeel

5%

Ontwikkeling landelijk

+3%

Opvallende stijgers

Brunssum	8%
Kerkrade	8%
Urk	8%
Heerlen	8%
Sittard-Geleen	6%
Súdwest-Fryslân	6%

Opvallende dalers

Geen dalers

Inhoud

VERKIEZINGSUITSLAG PER GEMEENTETYPE

VERKIEZINGSUITSLAG PER PARTIJ

BIJLAGEN

Toelichting categorising gemeenten

Gebruikte naam	SCP naam	Aantal	% inwoners	Voorbeelden
Grote steden	Vitale stedelijke agglomeraties	6	14%	Rotterdam (incl. Schiedam), Amsterdam (incl. Almere en Diemen) en Den Haag (excl. omliggende gebieden)
Studentensteden	Populaire studentensteden met veel alleenstaanden en hogeropgeleiden	11	11%	Utrecht, Delft, Groningen (maar m.u.v. Tilburg)
Middelgrote steden	Middelgrote gemeenten met stedelijke allure	44	21%	Haarlem, Alkmaar, Lelystad, Venlo
Middelgrote provinciesteden	Middelgrote gemeenten met landelijke allure	72	18%	Dronten, Haarlemmermeer, Weert, Oss, Apeldoorn
Krimpende plattelandsteden	Krimpende plattelandsteden, met veel laagopgeleide inwoners	27	7%	Goes, Sittard-Geleen, Heerenveen, Emmen
Rijke gemeenten	Gemeenten met veel welgestelden en dure woningen	21	3%	Bloemendaal, Westvoorne, De Bilt, Oisterwijk
Plattelandsgemeenten	Gewone plattelandsgemeenten met gewone gezinnen	113	17%	Goeree-Overflakkee, Nederweert, Tubbergen, Tynarlo
Krimpende plattelandsgemeenten	Krimpende plattelandsgemeenten, met veel laagopgeleide inwoners	58	10%	Noordoostpolder, Hardenberg, Roerdalen, Terneuzen

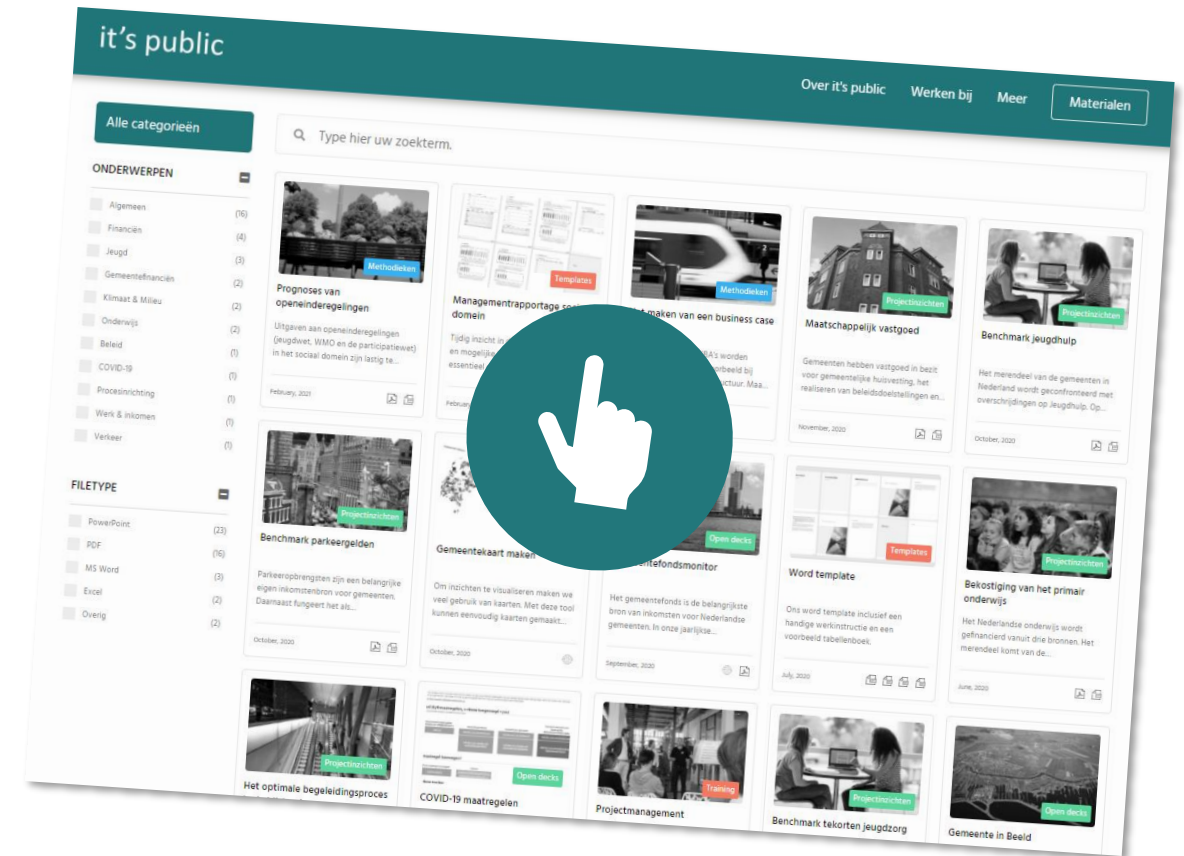
Over it's public

Over it's public

it's public is een strategisch adviesbureau gericht op de publieke sector. Wij helpen organisaties om bij complexe problemen helder te krijgen wat er écht gebeurt. Dit doen we door inhoud en cijfers aan elkaar te verbinden. We duiken samen met een organisatie de diepte in en zorgen dat we tot een helder antwoord en handelingsperspectief komen.

Andere publicaties

it's public publiceert regelmatig analyses met waardevolle inzichten voor bestuurders. Zo is sinds kort de mini-atlas 'Gemeente in Beeld' beschikbaar, waarin de belangrijkste kerncijfers van elke gemeente in acht thema's worden gevisualiseerd. Door veel aandacht te besteden aan de visualisatie en de geselecteerde cijfers is de lezer in staat om snel een compleet beeld te krijgen. Die publicatie vind je [hier](#). Op de materialenpagina van it's public vind je publicaties over onder andere het gemeentefonds, openeinderegelingen en het lerarentekort.

it's public

Plantage Middenlaan 62, 1018 DH, Amsterdam
www.itspublic.nl

Voor vragen over deze publicatie:

Kees van der Meeren (kees.vandermeeren@itspublic.nl)
Thijs Jacobs (thijs.jacobs@itspublic.nl)
Eva Nivard (eva.nivard@itspublic.nl)

Open source beleid

Gebruik van dit document is vrij, open te delen voor en door iedereen, in lijn met de Creative Commons Attribution 4.0 International License. Een kopie van deze licentie is hier te vinden: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Gebruikt materiaal in deze publicatie

Foto cover: it's public